

slemm ud over nogle enkelte Mennesker, nemlig over de vedkommende Kirkebetjente, som ikke blot skulle være *pligtige* til at være til Stede ved den stedlige Præsts Gudstjenester, men ogsaa ved Gudstjenester, som affholdes af Præster fra andre Sogne, som ere tilkaldte af Sognebeboerne, blot de ikke ligefrem forhindres i deres Skolegerning derved. Fra mange Sider har man fundet, at det var noget urimeligt mod disse Mænd, hvis Stilling ikke er saadan, at man kan paalægge dem et saa ubegrænset Arbejde, som der her kan blive Tale om; man har derfor søgt at forandre det, og i Betænkningen findes der to Forslag i den Henseende. Det ene af det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) og mig, det andet af Flertallet. Vi have ment, at Lærerne vel skulle være pligtige til at hjælpe til ved disse Gudstjenester, holdte af udensogns Præster, naar man affandt sig med dem og gav dem en rimelig Betaling, som man kunde enes om, men at de skulde have Frihed til at sige nej, hvis man ikke vilde give dem det, de forlangte. Flertallet har stillet sig paa et andet Standpunkt, det har nemlig sagt, at de skulle være „berettigede“, men ikke være forpligtede. Det forekommer mig, at det er et underligt Skolemesterstandpunkt; for det vil altsaa sige, at Lærerne skulle have Ret til at kræve at være til Stede ved alle Gudstjenester, enten man bryder sig om at have dem eller ej; men nogen Pligt skulle de ikke have. Det er vel meget set fra et Skolemesterstandpunkt. Vil man se det fra Ordførerens Standpunkt, at der skal være Frihed paa *begge* Sider, vil det være naturligt at gaa den Vej, vi have foreslaaet, saaledes at det bliver fuldstændigt frit, om man vil have Læreren med eller ej. Der er andre Medlemmer, der have stillet andre Forslag, og den ærede Ordfører bebudede, at han senere vilde omtale dem. Jeg beklager, at den ærede Ordfører ikke kan komme til det i Egenskab af Ordfører. Det er nemlig Praxis her i Tinget, at naar der stilles Ændringsforslag fra Medlemmer uden for Udvalget, sammenkaldes Udvalget til Drøftelse af dem; for at Ordføreren kan tale paa Udvalgets Vegne om dets Stilling til dem. Men Udvalget har ikke været sammenkaldt i Anledning af disse Ændringsforslag, og den ærede Ordfører er derved desværre forhindret fra at tale som Ordfører om disse Forslag. Jeg vil naturligvis først høre, hvorledes de andre ærede Medlemmer ville motivere deres Forslag. Jeg vil blot paa

Forhaand sige, at et af de Forslag, det som er stillet af det ærede Medlem fra Holbæk (Fogtmann), forekommer mig meget tiltalende, og jeg tror, det vilde have baadet Arbejdet i Tinget ret godt, om vi i Stedet for at have 4 Ændringsforslag forelagte om dette lille, ret ubetydelige Forhold havde søgt at samarbejde dem saaledes i Udvalget, at der kun havde foreligget et Forslag til Afgørelse nu. Det er dog neppe af de Ting, hvor Vanskelighederne ikke ville kunne overvindes, eller hvor der vil blive principielle Modsætninger.

Dernæst er der et Forslag af det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) og mig, som gaar ud paa, at hvor der i Byerne er fælles Kirkegaard for flere Sogne, maa der være fælles ensartede Regler for dens Benyttelse. Det er jo ganske klart, at man ikke kan have forskellige Regler gældende for de forskellige Sogneafdelinger af den fælles Kirkegaard. Det er muligt, at et saadant Forslag ikke behøves. Det er muligt, at der i samtlige Købstæder er fælles Kirkegaardsbestyrelse og fælles Kirkegaardsregler. Det vilde den højtærede Minister kunne oplyse os om, og det er jo muligt, at der her ikke er nogen Vanskelighed. Men vi have gerne villet paapege, at hvor det er Tilfældet, at der er flere Sogne paa samme Kirkegaard, og hvor der ikke er en fælles Autoritet, der ordner det, maa det være bestemt i Loven. Jeg vil derfor tillade mig at anbefale de Ændringsforslag, som er stillede af det ærede Medlem for Københavns Amts 6te Valgkreds og mig, og jeg vil blot til Slut tilføje, at jeg beklager ikke at kunne overse, hvilken Virkning denne Lov vil faa herinde i Hovedstaden. Vi stillede i Begyndelsen af Samlingen nogle Spørgsmaal om Benyttelsen af de københavnske Sognekirker, men det har desværre hidtil ikke været muligt at faa tilvejebragt Oplysninger derom. Man kan derfor ikke have nogen Forestilling om, hvorvidt denne Lov vil faa stor praktisk Anvendelse i Hovedstaden, men nogle Steder vil den vel nok komme til Anvendelse og vil saa der komme til at virke paa samme gode Maade, hvorpaa vi haabe den vil virke ude omkring i Landet.

Borgbjerg: Min ærede Meningsfælle det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Sabroe), og jeg have tilladt os at stille Ændringsforslag til dette Lovforslag. De findes dels under Nr. 11 til § 11 og dels under Nr. 14 til § 13. Disse Ændringsforslag gaa ud paa at tillade en afdøds